

**Latvijas
Arhitektu
savienība**

JAUNAIS EIROPAS BAUHAUS SAIKNE AR DABĀ BALSTĪTIEM RISINĀJUMIEM

11. jūnijs «Dabā balstīti risinājumi: no zināšanām līdz pieredzei dabā»
Mārīte Sprudzāne

#NewEuropeanBauhaus

Jaunā Eiropas Bauhaus Latvijas kontaktpunkts

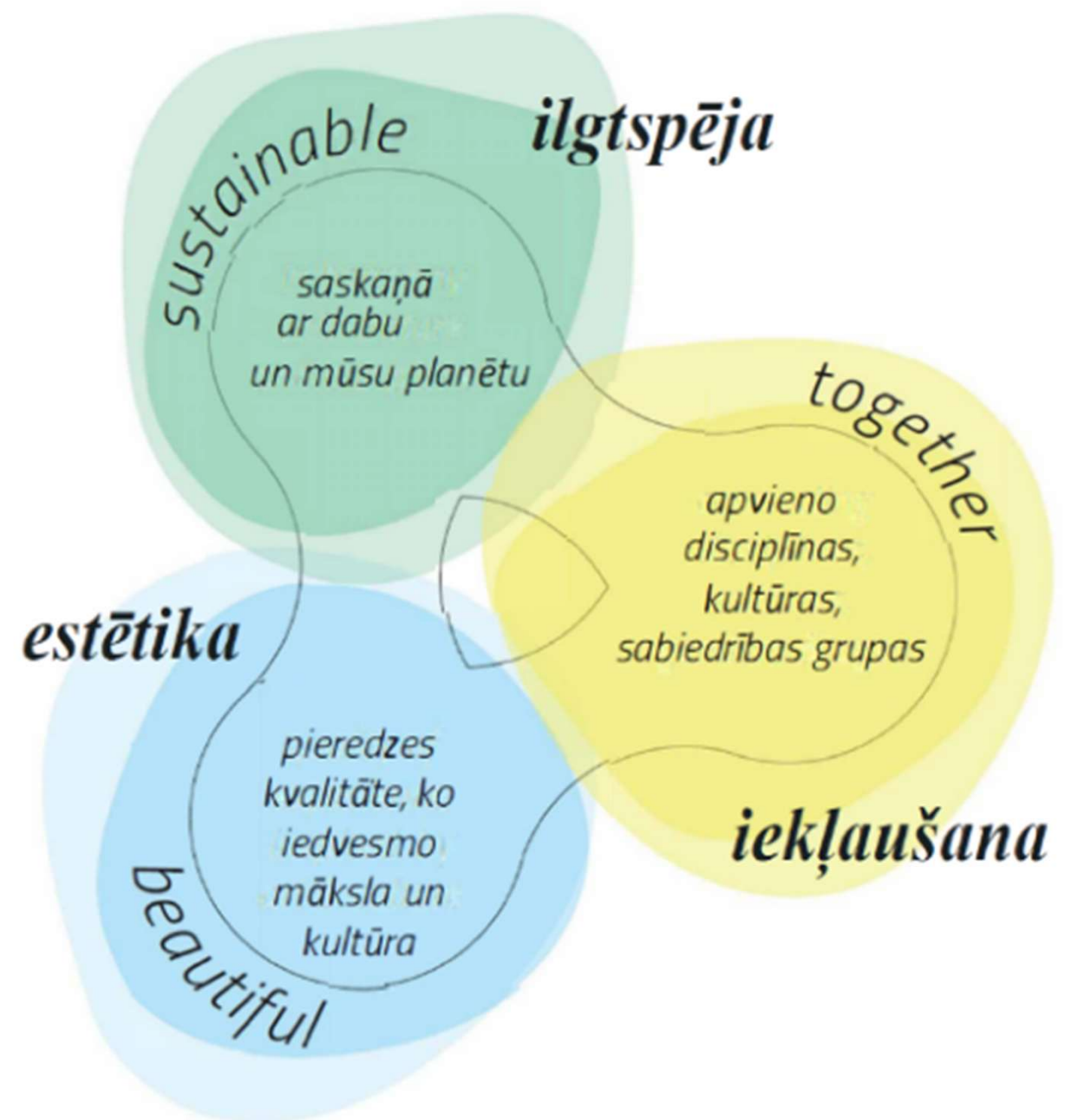
Kultūras ministrija

Latvijas Arhitektu savienība

LAS — JAUNĀ EIROPAS BAUHAUS KONTAKTPUNKTS LATVIJĀ

- Informācija un konsultācijas
- Nacionālā un starptautiskā pārstāvniecība
- Izglītošana un kontakti

KAS IR EIROPAS JAUNAIS¹ BAUHAUS?

Metode, kā domāt un veidot apbūvēto vidi kopienās:

Skaisti

Ilgtspējīgi

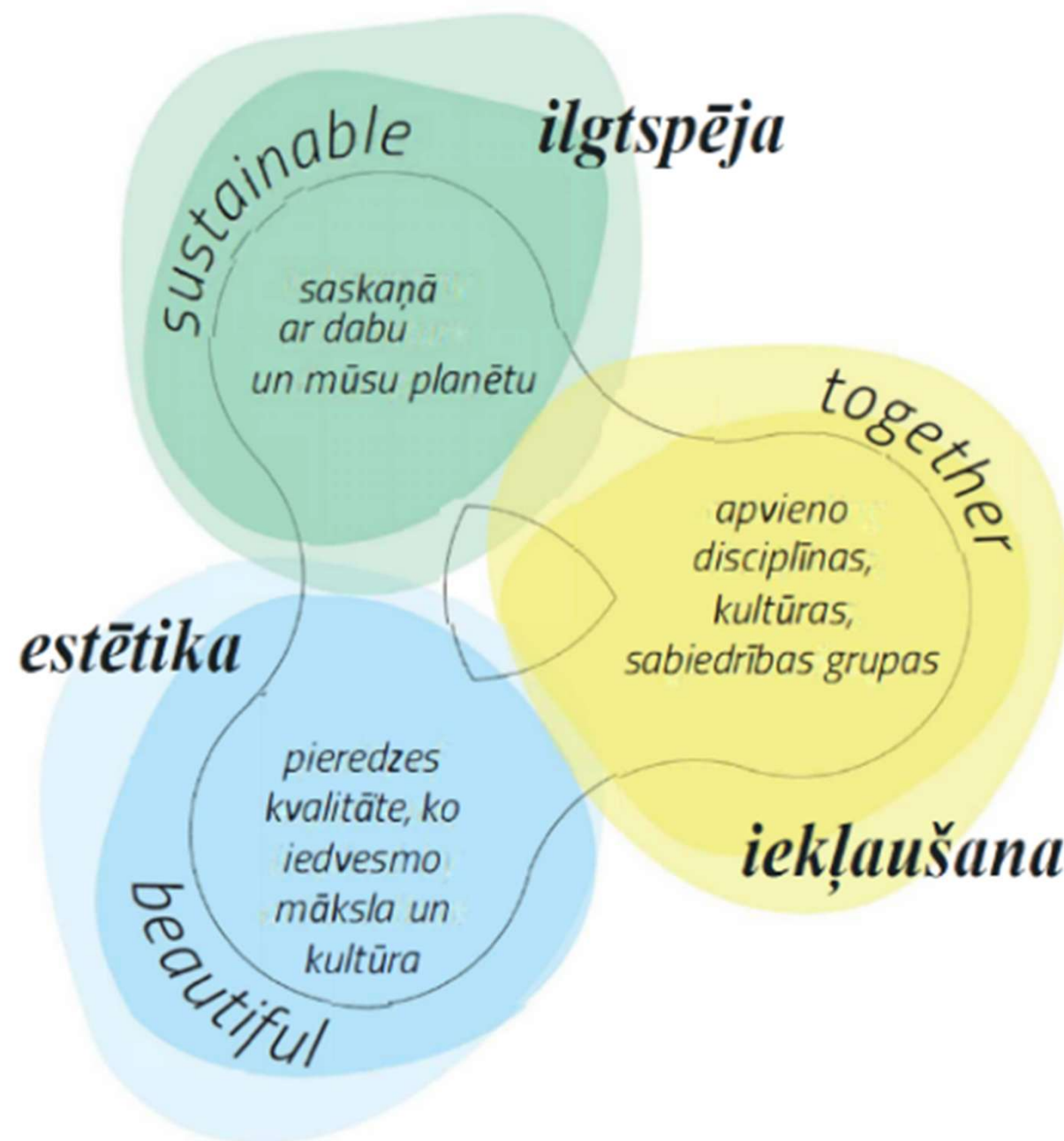
Iekļaujoši

¹ Jau 1919. gadā arhitekts Valters Gropiuss ar domubiedriem, meklējot jaunu, radošu ceļu, kā turpināt dzīvot Pirmā pasaules kara plosītajai Eiropai, dibināja Bauhaus skolu. Tā, attīstoties par dizaina kustību, lika pamatus 20. gadsimta arhitektūrai ar ideju «Arhitektūra nozīmē dzīves procesu radīšanu» (V. Gropiuss). Aptuveni 100 gadus vēlāk ar mērķi īstenot videi draudzīgāku politiku Eiropas Komisija nolemj atdzīvināt Bauhaus idejas un izveido Jaunā Eiropas Bauhaus kustību

JAUNĀ EIROPAS BAUHAUS PRINCIPI

Radīt estētiski augstvērtīgas dzīves telpas ar kvalitatīvu dizainu un cieņu pret kultūru:

- Ilgtspējīga publiska vide, kas harmonizē cilvēku attiecības ar dabu
- Estētiska telpas un vides veidošana ar saikni vietējā unikālā kontekstā

- Dažādu sabiedrības grupu vajadzību respektēšana, nodrošinot pieejamību visiem

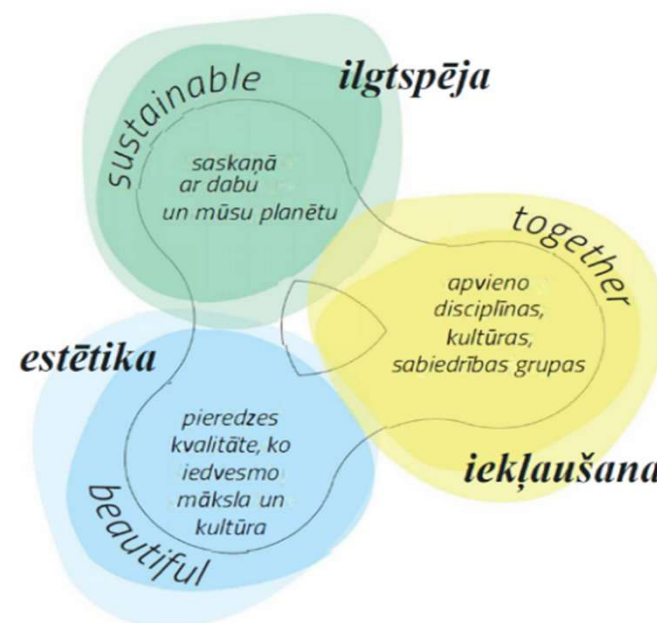
JAUNĀ EIROPAS BAUHAUS PRINCIPI

ILGTSPĒJA

- Aprites princips
- Klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās tām
- Citi vides aspekti

ESTĒTIKA

- Integrācija apbūvētajā un dabiskajā vidē
 - Pieredzes kvalitāte
 - Identitāte un mērķis

IESAISTE

- Fiziskā iekļaušana
- Sociālā iekļaušana
- Dzīvotspējīgas kopienas

JAUNAIS EIROPAS BAUHAUS: SKAISTUMS

Kā mēs to raksturojam:

- Skaistuma klātbūtne jaunradē – dzīves kvalitātes veidošana mūsu paaudzei un pēcnācējiem
- Vēsturiskā un kultūras mantojuma integrācija – vietējās identitātes un arhitektūras tradīciju izkopšana, vienlaikus tās modernizējot
- Uz lietotāju orientēts dizains – estētiska ēku un pilsētvides projektēšana, iedzīvotāju praktiskajām vajadzībām un ērtībām
- Adaptīvas dizaina metodes – elastīgas un pielāgojamas pieejas, kas ļauj ēkām un videi laika gaitā mainīties atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām

Kā mēs to varam īstenot:

- Metu konkurss vai cita radošā sacensība ar vērtēšanu pēc profesionāliem arhitektūras/dizaina kvalitātes kritērijiem
- Sagatavošanas stadijā un procesā jāiesaista profesionālus arhitektus un/vai ainavu arhitektus, dizainerus vai māksliniekus
- Jānodrošina sabiedrības iesaiste projektu satura apspriešanā

Rotaļu
laukums

Beelitz,
Vācija

JAUNAIS EIROPAS BAUHAUS: ILGTSPĒJA

Kā mēs to raksturojam:

- Dzīves kvalitātes uzlabošana — praktiskas pieejas, kas padara ēkas un pilsētas ērtākas, veselīgākas un patīkamākas ikdienas dzīvei
- Resursu efektivitāte — resursu taupīšana un racionāla izmantošana samazina izmaksas un uzlabo materiālu pieejamību nākotnē
- Vietējo materiālu un prakšu izmantošana — samazina transportēšanas izmaksas un veicina vietējo ekonomiku
- Plaši iedarbīgi risinājumi — vienas problēmas risināšana tā, lai vienlaikus sniegtu vairākus labumus (piemēram, zaļās zonas, kas gan uzlabo gaisa kvalitāti, gan nodrošina atpūtas vietas)

Kā mēs to varam īstenot:

- Iekļaut vismaz vienu dabā balstītu risinājumu, izmantojot gan "zaļo", gan "zilo" infrastruktūru
- Veicināt esošo pilsētas telpu izmantošanu, izvairoties no urbānās izplešanās — atjaunot vai rekonstruēt esošās teritorijas, atgriežot to funkcionalitāti
- Sniegt dabā balstītā risinājuma ekonomisko pamatojumu, ieskaitot uzturēšanas un ekspluatācijas izmaksu analīzi

Koka bērnudārza
Salaspilī/
MADE arhitekti
Ārtelpa ALPS
ainavu darbnīca

LAS
Jaunā Eiropas
Bauhaus balva
Latvijā
2025

Koka bērnudārza
Salaspilī/
MADE arhitekti
Ārtelpa ALPS
ainavu darbnīca

LAS
Jaunā Eiropas
Bauhaus balva
Latvijā
2025

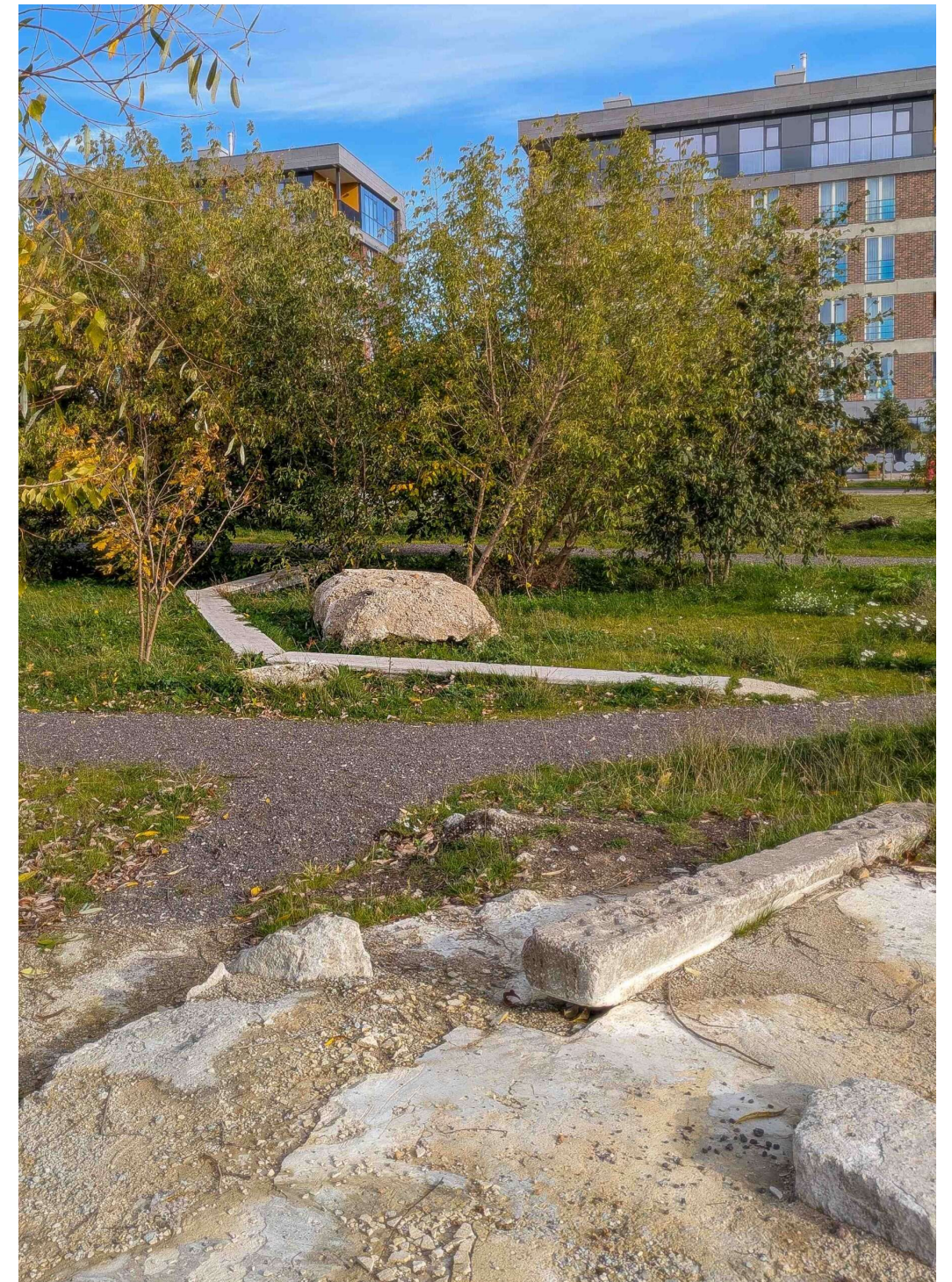
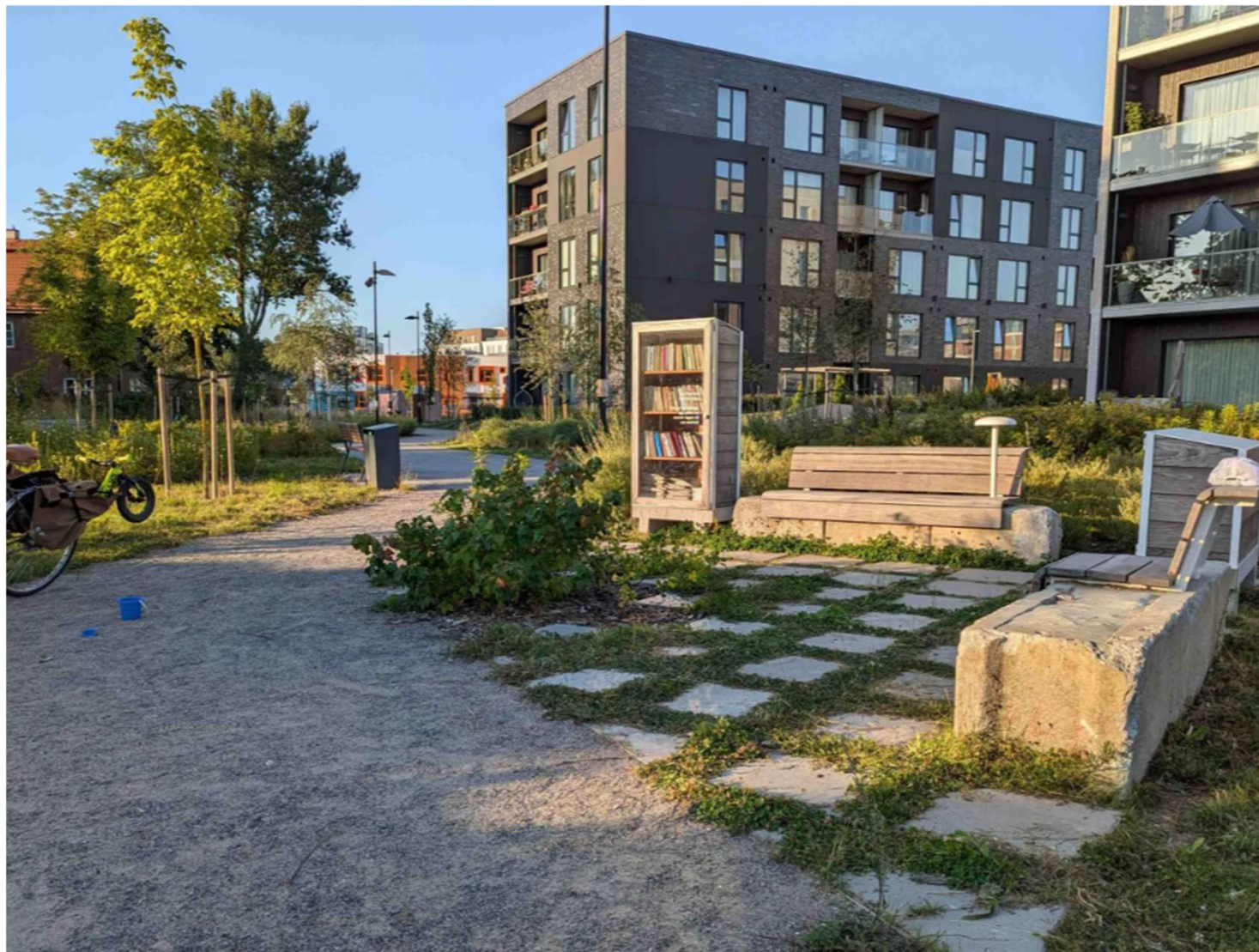

Uzvaras parka rotaļu
laukums,
Rīga / Linda Zaļā

Uus-Veerenni park, Tallinn / KINO

Estonian Landscape Architects Association Annual Award 2023

JAUNAIS EIROPAS BAUHAUS: IESAISTE

Kā mēs to raksturojam:

- Starpdisciplinārā pieeja — arhitektūras, inženierzinātņu, mākslas un vietējās kopienas zināšanu apvienošana, kas veicina inovatīvus risinājumus dzīves kvalitātes uzlabošanai
- Koprades un līdzdalības metodes — lietotāju iesaistīšana radošā dizaina procesā uzlabo rezultātu atbilstību reālajām vajadzībām
- Piekluves veicināšana — tiek dotas iespējas visām sabiedrības grupām, gan fiziskās pieklūstamības, gan cenas ziņā
- Zināšanu apmaiņa — paraugprakses un inovāciju izplatīšana starp valsts reģioniem un nozarēm

Kā mēs to varam īstenot:

- Projekta pasūtītāju sociālā atbildība
- Sabiedrības līdzdalība visa projekta gaitā
- Konkrēti risinājumi kopienas saskarsmes punktu veidošanai
- Praktiski risinājumi universālā dizaina principu piemērošanai

Eduarda Veidenbauma muzejs "Kalāči"/

Ķīse, Roze, kuratori,
dzejnieki, mākslinieki,
jaunieši

Latvijas Muzeju
biedrības Gada
balva 2023

Sadarbībā ar vietējo jauniešu kopienu muzejs pārtop par vietu, kur izzināt katra personisko mentālo veselību un mācīties veidot harmoniskas attiecības ar apkārtni un apkārtējiem. Muzeja jaunais darbības virziens ir pamanīts un novērtēts pasaules mērogā – kā labas prakses piemērs kultūras iesaistei ilgtspējas veicināšanā tas iekļauts 2022. gada Latvijas ziņojumā ANO par ilgtspējīgas attīstības mērķu ieviešanu. Plašākai publikai piemērs arī, kā vieta var runāt, un rosināt radošu un iekļaujošu izcilību.

Eduarda
Veidenbauma
muzejs «Kalāči»

Mūsdienu kultūras un mākslas pieejamība
lauku reģionā – jaunieši, ģimenes, skolas,
vietējā kopiena

Aktīva iesaiste vietējā kultūras mantojuma
izzināšanā, interpretēšanā, piederības
izjūta

Jauniešu pilsoniskās aktivitātes
veicināšana

Psihiskās veselības pratība –
destigmatizēšana, sarunas, jaunieši un
viņu ģimenes

Muzeja pārdefinēšana vietējā un nacionālā
kontekstā, muzeju profesionālajā kopienā

KUR MEKLĒT INFORMĀCIJU

New European Bauhaus
beautiful | sustainable | together

https://new-european-bauhaus.europa.eu/index_en

New European Bauhaus

Home | About ▾ | Community ▾ | Tools and resources ▾ | Funding ▾ | Press & media ▾ | Events ▾

Home > Funding > How is New European Bauhaus funded?

New European Bauhaus

Home | About ▾ | Community ▾ | Tools and resources ▾ | Funding ▾ | Press & media ▾ | Events ▾

Home > Tools and resources

Tools and resources

Choose the right instrument for you

Project owners, investors, members of NEB community, governing bodies or other public institutions across the continent - everyone - can use a variety of available New European Bauhaus tools and resources in their activities. Those instruments are intended to help plan, design and conduct projects following the NEB values and working principles.

Depending on what you represent and at which stage of your NEB aligned project you are, each tool can help you answer very specific questions: from understanding the new European Bauhaus to putting it in practice or coming up with a solid investment planning.

savienība

NEB Prizes

Every year, the New European Bauhaus Prizes reward exemplary projects, new concepts and ideas aligned with the NEB principles and values.

The NEB Prizes showcase and support projects and ideas that are already being implemented on the ground, bringing tangible positive change to communities and individuals.

Over the four past editions, NEB Prizes received almost 5000 applications and awarded **prizes from 15 000 to 30 000 Eur** to 72 winners and runner ups, totalling nearly 1.5 million Euros.

[Find out more about past editions of the NEB Prizes here](#)

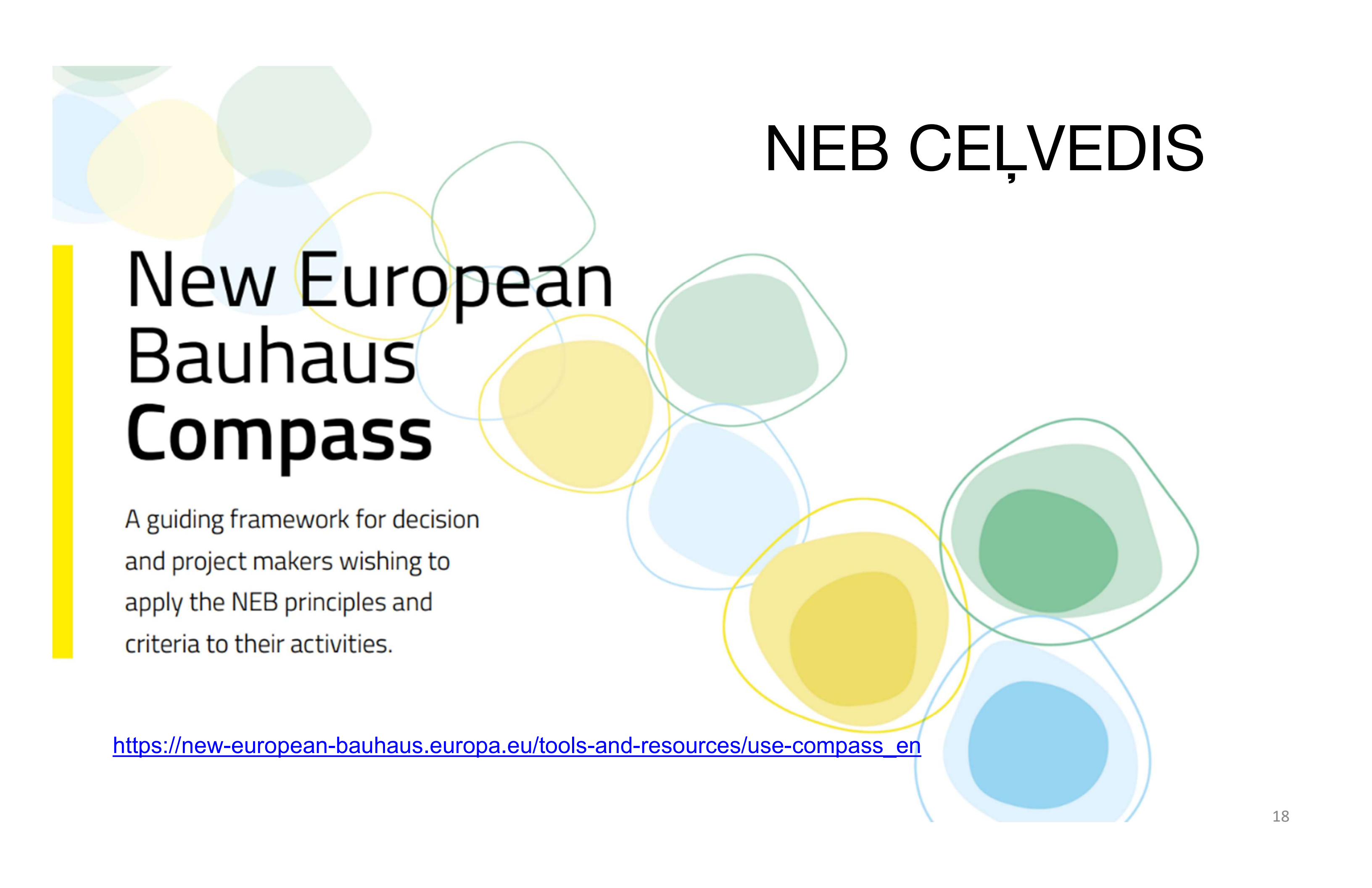
Private investments

New European Bauhaus is first of all a bottom up initiative, where the European Commission provides guidance, norms, and tools for specific projects. Nearly half of the recognised New European Bauhaus projects on the ground are self-organised and privately funded. That confirms a strong grass root movement putting NEB values and principles in practice.

To encourage private investments, several tools have been developed to help project owners, decision makers, investors and other involved parties reach sustainable financing solutions.

[Find out more about NEB Investment Guidelines](#)

[Find out more about NEB Lab](#)

NEB CEĽVEDIS

New European Bauhaus Compass

A guiding framework for decision
and project makers wishing to
apply the NEB principles and
criteria to their activities.

https://new-european-bauhaus.europa.eu/tools-and-resources/use-compass_en

NEB INVESTĪCIJU VADLĪNIJAS

- Praktisks ceļvedis par NEB pamatvērtību un darba principu pielietošanu apbūvējamās vides projektos
- Investīciju vadlīnijas, kas palīdz investoriem pieņemt labākus lēmumus, skaidrojot, kā NEB var radīt pievienoto vērtību visām ieinteresētajām pusēm

NEW EUROPEAN BAUHAUS

INVESTMENT GUIDELINES

The Guidelines set the basis for how and why investments in built environment projects can be aligned with the New European Bauhaus. They provide guidance on how to put NEB values and principles in practice in the various aspects of investment and project preparation, and concrete recommendations.

The NEB Investment Guidelines are the outcome of close cooperation between the European Commission and JASPERS (Joint Assistance to Support Projects in European Regions), an advisory programme funded by the European Commission and the European Investment Bank.

https://new-european-bauhaus.europa.eu/get-involved/neb-investment-guidelines_en

NEB PAŠNOVĒRTĒJUMA METODE

https://new-european-bauhaus.europa.eu/tools-and-resources/neb-self-assessment-method_en

Latviski XLS tulkots un pieejams 4.3.2. metodikas sadaļā un KM - Radošā Eiropa sadaļā

<https://www.cfla.gov.lv/lv/4-3-2 - Bauhaus kritēriju pašnovērtējuma veidlapa>

<https://www.km.gov.lv/lv/es-programma-radosa-eiropa-2021-2027>

Pašnovērtējumā izmantoti šādi kritēriji. Estētika, ilgtspēja, iesaiste, pārvaldība
Katrs kritērijs veido 25%, kopā 100%. Kopējais rezultāts

0-20%	Nepietiekams vērtējums
20-50%	Akceptējams rezultāts, ar piezīmēm
50-70%	Atbilstošs NEB kritērijiem, var būt ar piezīmēm
70-100%	Labā prakse NEB piemērošanā

Nr.	Kritērijs	
1.	Estētika	25 %
1.1.	Integrācija apbūvētajā un dabiskajā vidē	
1.2.	Lietotāja pieredzes kvalitāte	
1.3.	Projekta identitāte un mērķis	
2.	Ilgtspēja	25 %
2.1.	Aprites princips	
2.2.	Klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās tām	
2.3.	Citi vides aspekti	
3.	Iekļaušana	25 %
3.1.	Fiziskā iekļaušana	
3.2.	Sociālā iekļaušana	
3.3.	Dzīvotspējīgu kopienu veidošana	
4.	Pārvaldība	25 %

**Latvijas
Arhitektu
savienība**

Torņa iela 11, Rīga, LV-1050, Latvija, tel. +371 67212802, +371 20028097
latarh@latarh.lv www.latarh.lv